ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. директора Відокремленого структурного підрозділу «Харківський фаховий коледж харчової промисловості Державного біотехнологічного університету»
_____ Ольга БОНДАРЕНКО
«31» серпня 2026 року

Порядок
реагування на випадки булінгу (цькування) у Відокремленому структурному підрозділі «Харківський фаховий коледж харчової промисловості Державного біотехнологічного університету»

Розглянуто на засіданні
Педагогічної ради коледжу
Протокол 1 від 31 серпня 2026 р.

Введено в дію з 01.09.2026 року
наказом в.о. директора коледжу
№10-06/141К від 31 серпня 2026 року.

Харків, 2026 рік

Зміст

	Стор.
1. Загальні положення	3
2. Повідомлення про можливий випадок насильства	5
3. Запобігання та протидія насильству, зокрема булінгу (цькуванню) у коледжі	7

І. Загальні положення

Порядок реагування на випадки булінгу (цькування) у Відокремленому структурному підрозділі «Харківський фаховий коледж харчової промисловості Державного біотехнологічного університету» (далі – Порядок) розроблено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки України від 18.06.2026 № 961 «Про затвердження Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та Порядку застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про охорону дитинства», Положення про організацію освітнього процесу та інших внутрішніх нормативних актів коледжу.

1. Цей Порядок визначає механізм реагування, подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькування) або поодинокі прояви насильства (фізичного, психологічного, економічного, сексуального, кібернасильства) у коледжі, зокрема в освітньому процесі, гуртожитку та електронних комунікаціях.

2. Терміни, використані у цьому Порядку, вживаються в таких значеннях:

булінг (цькування) — діяння (дія або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого було завдано шкоди психічному або фізичному здоров'ю потерпілого;

кривдник (булер) — учасник освітнього процесу, який вчинив насильство, зокрема булінг (цькування), стосовно іншого учасника освітнього процесу;

постраждала особа — учасник освітнього процесу, стосовно якого вчинено насильство або булінг (цькування);

свідок — особа, яка була очевидцем насильства або якій відомі будь-які обставини, що стосуються випадку насильства;

учасники колективу (освітнього процесу) — здобувачі освіти, працівники закладу освіти, інші особи, залучені до освітнього процесу.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про охорону дитинства», «Про соціальні послуги», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

2. Про наявність ознак насильства або булінгу (цькування) може свідчити вчинення будь-якого умисного діяння, що вчиняється всупереч волі, бажанню, без згоди постраждалої особи та порушує її права, свободи, законні інтереси та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків, зокрема:

позбавлення їжі, одягу, коштів, документів, іншого майна або можливості користуватися ними, перешкоджання в отриманні освітніх та інших послуг, примушування до праці та інші правопорушення економічного характеру;

словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, поширення фото-, відео- та аудіоматеріалів знущань, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;

будь-яка небажана форма вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток, фото-, відео- та аудіоматеріалів сексуального (інтимного) змісту;

будь-які небажані фізичні дії, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів.

2. Ознаками булінгу (цькування) є систематичне вчинення насильства особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками колективу коледжу, або дитиною стосовно іншого учасника цього колективу.

Насильство вважається систематичним, якщо воно вчиняється два і більше разів протягом 12 місяців з дня реєстрації повідомлення про перший випадок насильства або з дня вчинення першого насильства.

3. Директора коледжу зобов'язаний(а) забезпечити функціонування механізму подання повідомлення про підозру на випадок насильства, який передбачатиме:

інформування здобувачів освіти та їх батьків (законних представників), працівників коледжу про їх обов'язок повідомляти про випадки насильства, зокрема булінгу (цькування), з наданням інформації про шляхи інформування про такі випадки;

забезпечення функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства (телефонний зв'язок, електронний лист, скринька для паперових повідомлень тощо), зокрема анонімно за бажанням особи, яка залишила повідомлення.

Перелік способів подання і отримання повідомлень визначається внутрішнім положенням коледжу про запобігання та протидію насильству. Директор коледжу визначає уповноважену особу, яка забезпечує реєстрацію (у паперовій та/або електронній формі) та облік повідомлень про можливі випадки насильства.

4. У разі виявлення ознак насильства працівник коледжу зобов'язаний:

вжити невідкладних заходів для припинення насильства;

за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до органів Національної поліції України;

повідомити директора коледжу та батьків (законних представників) неповнолітньої дитини, яка постраждала від насильства, та дитини, яка вчинила насильство.

ІІ. Повідомлення про можливий випадок насильства

1. Будь-який працівник коледжу, здобувач освіти, інший учасник освітнього процесу, який помітив прояви, що можуть свідчити про випадок насильства, чи виявив ознаки насильства стосовно учасника колективу, повинен повідомити про це директора коледжу.

Таке повідомлення може бути подане в усній або письмовій формі, у тому числі анонімно.

У разі якщо у вчиненні насильства підозрюється директор коледжу, повідомлення подається засновнику коледжу або відповідному органу управління, якому підпорядковується коледж.

2. Кожне повідомлення, що надійшло до директора коледжу, реєструється у день його надходження у спосіб, визначений коледжем.

Якщо повідомлення надійшло у вихідний, святковий, інший неробочий день або в позаробочий час, його реєстрація відбувається в перший робочий день після нього.

3. Протягом однієї доби з дня реєстрації повідомлення директор коледжу зобов'язаний(а) його розглянути.

4. У разі виявлення ознак насильства чи булінгу директор коледжу зобов'язаний(а):

1. Невідкладно (у строк, що не перевищує трьох годин з часу виявлення ознак):

вжити заходів для припинення насильства та унеможливлення повторного його вчинення;

повідомити про це батьків неповнолітньої дитини (крім випадку, коли кривдниками дитини є батьки);

письмово повідомити уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей за місцем розташування коледжу;

за потреби викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги.

2. Не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення скликати засідання Комісії з розгляду випадків булінгу (цькування).

У разі виявлення ознак домашнього насильства вдиректор коледжу керується законодавством про запобігання та протидію домашньому насильству.

3. У разі невиявлення ознак насильства інформація, викладена в повідомленні, аналізується на предмет наявності ризиків насильства, після чого вживаються заходи щодо унеможливлення настання таких ризиків.

4. Порядок формування і затвердження складу комісії, регламент її роботи, мета, завдання, принципи діяльності, права та обов'язки членів комісії визначаються нормативно-правовими актами МОН України та положенням про комісію коледжу.

Факт вчинення булінгу (цькування) встановлюється рішенням суду або Комісією з розгляду випадків булінгу в межах її компетенції.

Рішення комісії приймаються з обов'язковим дотриманням принципу найкращих інтересів дитини. Комісія зобов'язана забезпечити право дитини бути вислуханою відповідно до її віку та рівня зрілості у присутності батьків (законних представників) чи практичного психолога.

ІІІ. Запобігання та протидія насильству, зокрема булінгу (цькуванню), в коледжі

1. Система запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), в коледжі створюється директором коледжу відповідно до законодавства України.

2. Діяльність щодо запобігання та протидії насильству в коледжі має бути постійним системним процесом, спрямованим на:

визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів запобігання насильству, зокрема булінгу (цькуванню), та (або) потенційним ризикам його виникнення;

виявлення проявів і ознак насильства, зокрема булінгу (цькування);

визначення та реалізацію заходів протидії насильству та усунення ризиків його виникнення.

3. Діяльність щодо запобігання та протидії насильству в коледжі ґрунтується на принципах:

найкращих інтересів дитини як найвищого пріоритету;

недискримінації за будь-якими ознаками;

ненасильницької поведінки в міжособистісних стосунках;

партнерства та підтримки між педагогічним колективом коледжу і батьками (іншими законними представниками) дитини;

особистісноорієнтованого підходу до кожної дитини;

розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу;

гендерної рівності;

участі учасників освітнього процесу в прийнятті рішень відповідно до законодавства та установчих документів коледжу.

4. Діяльність щодо запобігання та протидії насильству в коледжі має бути спрямована на:

створення безпечного і здорового освітнього середовища в коледжі;

визначення стану, причин і передумов поширення в коледжі насильства, зокрема булінгу (цькування);

підвищення рівня поінформованості учасників освітнього процесу про насильство, зокрема булінг (цькування);

формування в учасників колективу ненасильницьких моделей поведінки, культури діалогу та безконфліктної комунікації, у тому числі шляхом залучення органів студентського самоврядування до реалізації превентивних заходів;

заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного запобігання насильству, зокрема булінгу (цькуванню).